

Körkortsbehörigheter i grupp I och medicinska krav

Körkortsbehörigheter

AM

15 år

Moped klass I

A1

16 år

Lätt motorcykel

A

18 år

Motorcykel

B

18 år

Personbil med en totalvikt av högst 3,5 ton och lätt lastbil även med ett lätt släpfordon.

BE

18 år

Personbil med en totalvikt av högst 3,5 ton och lätt lastbil även med ett eller flera släpfordon oavsett vikt.

Traktorkort får utfärdas för den som fyllt 16 år eller, om det finns särskilda skäl, 15 år. Observera att körkort, oavsett behörighet, ger rätt att köra traktor.

AM ger även rätt att köra moped klass II, traktor och motorredskap klass II.

A1, A och B ger även rätt att köra moped klass I, moped klass II, traktor och motorredskap klass I och II.

B ger även rätt att köra tre- och fyrhjulig motorcykel, terrängvagn och motorredskap klass I och II.

För moped klass II, snöskoter och terränghjuling krävs inte att du har något körkortstillstånd. Däremot måste du ha ett förarbevis. Mer information om förarbevis finns på Körkortsportalen, www.korkortsportalen.se.

Varför behöver du ett körkortstillstånd?

Körkortstillstånd krävs för all övningskörning och för att du ska få genomföra ett förarprov. Observera att den person som ska ansvara för den privata övningskörningen måste vara godkänd som handledare av Transportstyrelsen. Mer information om handledarskap hittar du på Körkortsportalen, www.korkortsportalen.se.

Övningskörning är inte tillåtet för Traktorkort. För AM är inte privat övningskörning tillåtet.

Ett körkortstillstånd gäller i fem år.

Osäker på om du kan få ett körkortstillstånd?

Är du osäker på om du kan få ett körkortstillstånd med hänsyn till vissa personliga eller medicinska förhållanden, kan du få den frågan särskilt prövad av oss på Transportstyrelsen.

Medicinska krav - trafiksäkerhet och din hälsa

Enligt 3 kap. 2 § i körkortslagen (1998:488) ”får körkortstillstånd meddelas endast för den som med hänsyn till sina personliga och medicinska förhållanden kan anses lämplig som förare av ett körkortspliktigt fordon.”

Det betyder att det ställs höga krav på den som vill köra ett så kallat motorfordon. De krav samhället ställer på dig som motorfordonsförare är egentligen ganska självklara. Du måste ta ansvar i trafiken och följa de regler och föreskrifter som finns. Du får inte ha någon sjukdom som påverkar, eller kan påverka, din körning på ett negativt och trafikfarligt sätt. Nedan redogör vi för de krav som ställs och även om varför kraven finns. Om du har frågor, eller vill ta del av de fullständiga bestämmelserna i Vägverkets föreskrifter (VVFS 2008:158) om medicinska krav för innehav av körkort m.m., kan du vända dig till oss på Transportstyrelsen.

Medicinska krav för behörigheterna AM, A1, A, B, BE och traktorkort

Synfunktioner

Att du ska ha tillfredsställande syn är en självklarhet. Därför måste du bifoga ett intyg om synprovning när du ansöker om körkortstillstånd. Ett sådant intyg kan du få av legitimerade läkare, legitimerade optiker och vissa trafikskolor. När du ser med båda ögonen måste du ha minst 0,5 i synskärpa, med eller utan glasögon eller kontaktlinser. Om du bara har syn på ett öga krävs att synskärpan är minst 0,6 med eller utan korrektion. Ditt synfält måste motsvara minst ett normalt ögas synfält när du ser med båda ögonen. Om du är totalt nattblind får du inte ha körkort. Dubbelseende är tillåtet om det bara märks när du tittar långt åt sidorna, långt uppåt eller långt nedåt (utanför 30°). Färgblindhet utgör inte ett hinder för innehav av någon körkortsbehörighet. Vissa ögonsjukdomar kräver intyg som har utfärdats av en läkare med specialistkompetens.

Hörsel och balanssinne

Om du på grund av öronsjukdom har yrsel eller balansrubbnig måste du ha ett intyg från en läkare med specialistkompetens inom området. Av intyget måste det framgå att det inte finns någon risk för överraskande anfall av balansrubbnig eller trafikfarlig yrsel. Nedsatt hörsel eller dövhet utgör inte något hinder.

Rörelseförmåga

Vissa personer har från födseln, genom en olycka eller sjukdom, någon form av nedsatt rörelseförmåga. Du kan till exempel få ha körkort trots din funktionsnedsättning om du kan köra fordonet på ett trafiksäkert sätt. Om ditt rörelsehinder väsentligt påverkar körförmågan ska fordonet utrustas med tekniska anordningar som kompenserar detta. Transportstyrelsen kan i så fall begränsa ditt körkort till att bara gälla en viss typ av fordon eller fordon med viss teknisk utrustning. Om du har en sjukdom som i framtiden kan komma att innebära nedsatt rörelseförmåga kan din fortsatta rätt att ha körkort komma att omprövas.

Diabetes

Diabetes som är välreglerad utgör inget hinder för körkort. Det är framför allt risken att bli medvetlös på grund av för lågt blodsocker som innebär en trafikfara. Transportstyrelsen kan besluta att du med jämna mellanrum ska lämna in ett läkarintyg.

Epilepsi

Vid diagnosen epilepsi krävs i regel att du inte har haft något anfall det senaste året. Du får inte heller ha körkort om resultatet av en EEG-undersökning innebär att det finns en påtaglig risk för anfall. Intyg krävs av en läkare med specialistkompetens inom området.

Alkohol, droger och läkemedel

Om du missbrukar eller är beroende av alkohol, narkotika, läkemedel eller andra droger som påverkar det centrala nervsystemet får du inte ha körkort. Exempel på den typen av preparat är: opiater, amfetamin, cannabis, hallucinogener, flyktiga lösningsmedel, narkotikaklassade läkemedel enligt Läkemedelverkets förteckningar II, III, IV eller V samt anabola steroider. Om du har fått körkortet återkallat efter grovt rattfylleri, måste du genomgå en så kallad utvidgad lämplighetsprövning, vilket innebär att du måste kunna styrka att du inte är opålitlig i nykterhetskänseende. Utlåtandet ska vara utfärdat av en läkare med specialistkompetens i psykiatri eller annan specialistkompetens med god kunskap om och erfarenhet av missbruksfrågor. När du har fått körkortstillstånd måste du genomgå ytterligare minst två uppföljningsperioder under de följande 18 månaderna.

Psykiska sjukdomar och störningar

Schizofreni, bipolär (manodepressiv) sjukdom, allvarliga personlighetsstörningar och annan psykisk sjukdom eller störning kan utgöra hinder för att du ska få ha körkort. För att kunna ge klara besked om vad som gäller dig måste din sjukdomsbild bedömas med tanke på eventuella trafikrisker. Oftast krävs intyg från en läkare med specialistkompetens i psykiatri.

ADHD, autismspektrumtillstånd och liknande tillstånd

Om du har en diagnos som till exempel ADHD, DAMP eller Aspergers syndrom är det i de flesta fall inga problem med att få körkortstillstånd, men det krävs att du lämnar in ett läkarintyg som visar hur allvarligt tillståndet är. Vissa fall med till exempel svår störning av impuls kontroll eller om tillståndet är kombinerat med missbruk eller kriminalitet kan innebära att du inte bedöms lämplig att ha körkort. Medicinering av dessa tillstånd sker ibland med centralstimulerande läkemedel, till exempel amfetamin. Om behandlingen fungerar bra och sköts på det sätt som en läkare ordinerat innebär detta oftast att det blir lättare att få körkort. Allvarliga så kallade kognitiva störningar av uppmärksamhet, omdöme eller minne kan innebära att du inte får ha körkort.

Psykisk utvecklingsstörning

Om du har en psykisk utvecklingsstörning krävs det att du lämnar in ett läkarintyg. Om tillståndet är allvarligt innebär det att du inte kan få körkort. För lättare psykiska utvecklingsstörningar görs en bedömning från fall till fall av om du kan klara trafikens krav.

Andra sjukdomar

Det finns många sjukdomar som kan ligga till grund för att du inte får ha körkort. Hjärtsjukdomar, stroke, allvarliga njursjukdomar, sjukdomar som medför yrselbesvär och nervsjukdomar kan innebära att du inte får ha körkort. Men det behöver inte vara så. Vissa sjukdomar är mer trafikfarliga än andra och här redogörs närmare för några av dem. Sömnapné, snarksjukdom narkolepsi eller andra sjukdomar som innebär sömn- eller vakenhetsstörning kan innebära att du inte får ha körkort. Om du har någon form av demenssjukdom, till exempel Alzheimers sjukdom, innebär det att du inte får ha körkort. Om demensen bedöms som lindrig kan du ändå få ha körkort med behörigheterna AM, A1, A, B, BE eller traktorkort. Om du har andra allvarliga störningar vad gäller uppmärksamhet, omdöme och minne kan det innebära att du inte får ha ett körkort.

Läkarens anmälningsskyldighet

Enligt körkortslagen måste en läkare, som vid en undersökning finner att en körkortsinnehavare av medicinska skäl är uppenbart olämplig att ha körkort, anmäla detta till Transportstyrelsen. Innan läkaren gör en anmälan måste han eller hon tala om för dig att en anmälan kommer att göras. Läkarens anmälningsskyldighet går här före tystnadsplikten.

Har du frågor?

Du hittar mycket information på Körkortsportalen, www.korkortsportalen.se. Du kan även ta kontakt med oss på Transportstyrelsen via telefon. Kontakta vår kundtjänst för körkortsfrågor på nummer 0771-81 81 81.
